

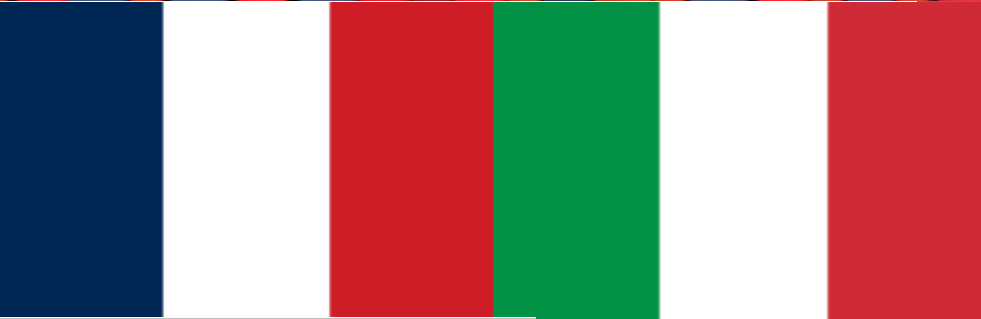
Biowijnen

Een duurzaam succesverhaal of tijdelijke hype?

DUURZAAM
WIJNDRINKEN.BE

Wat staat er op ons programma?

Toename economisch belang van biowijnen in de wereldwijde wijnconsumptie

Wereldwijde wijnproductie 2025

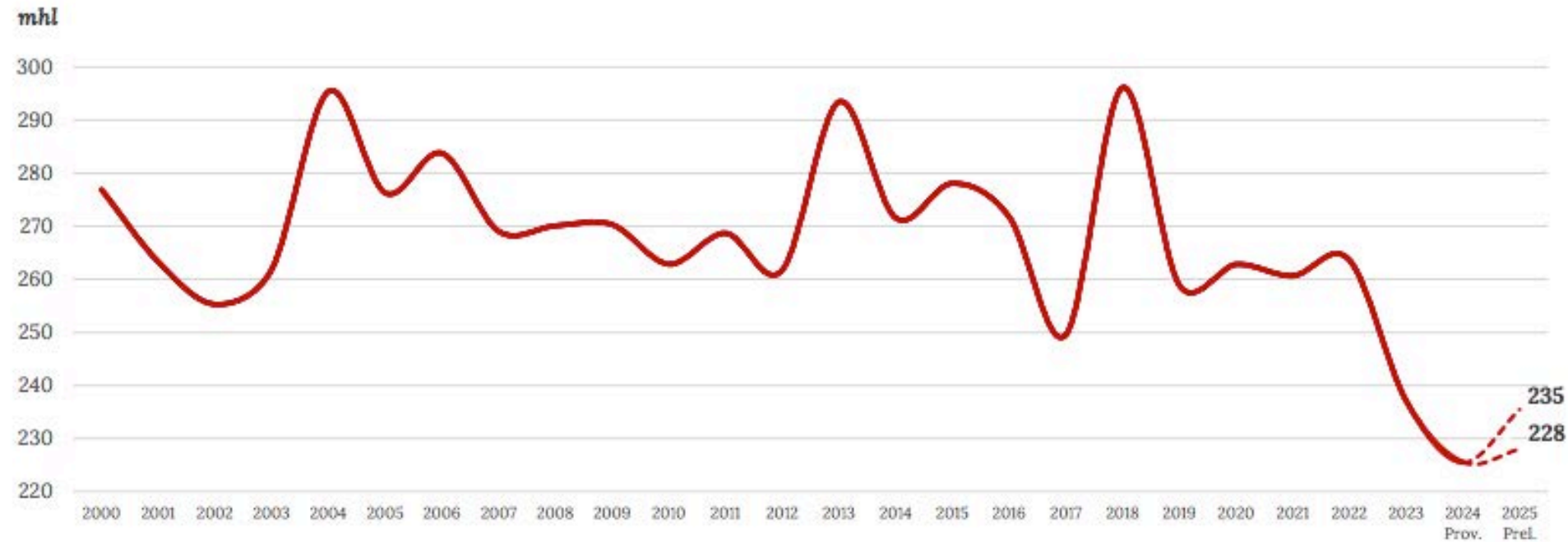

FIGURE 1. World wine production volume, 2000-2025

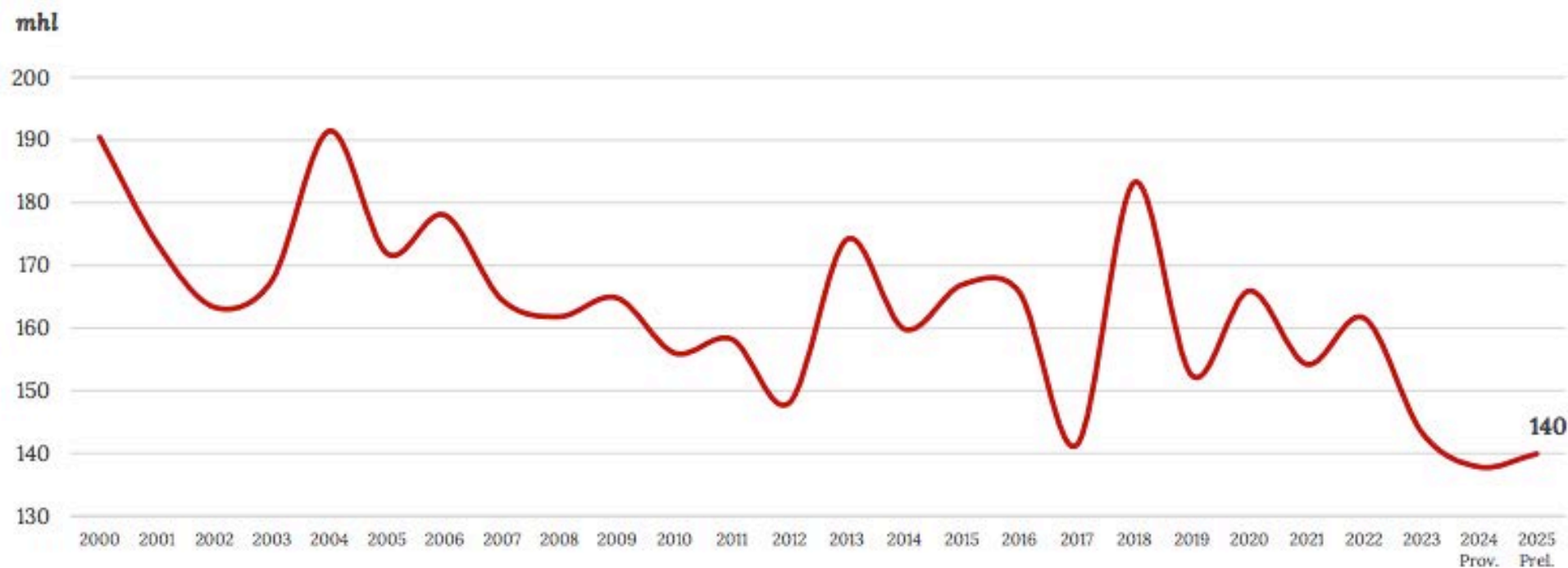

FIGURE 2. Wine production in the EU¹, 2000-2025

Wijnproductie
232 mhl

EU :
60%

Italië 20,5%
Frankrijk 15,5%
Spanje 12,7%

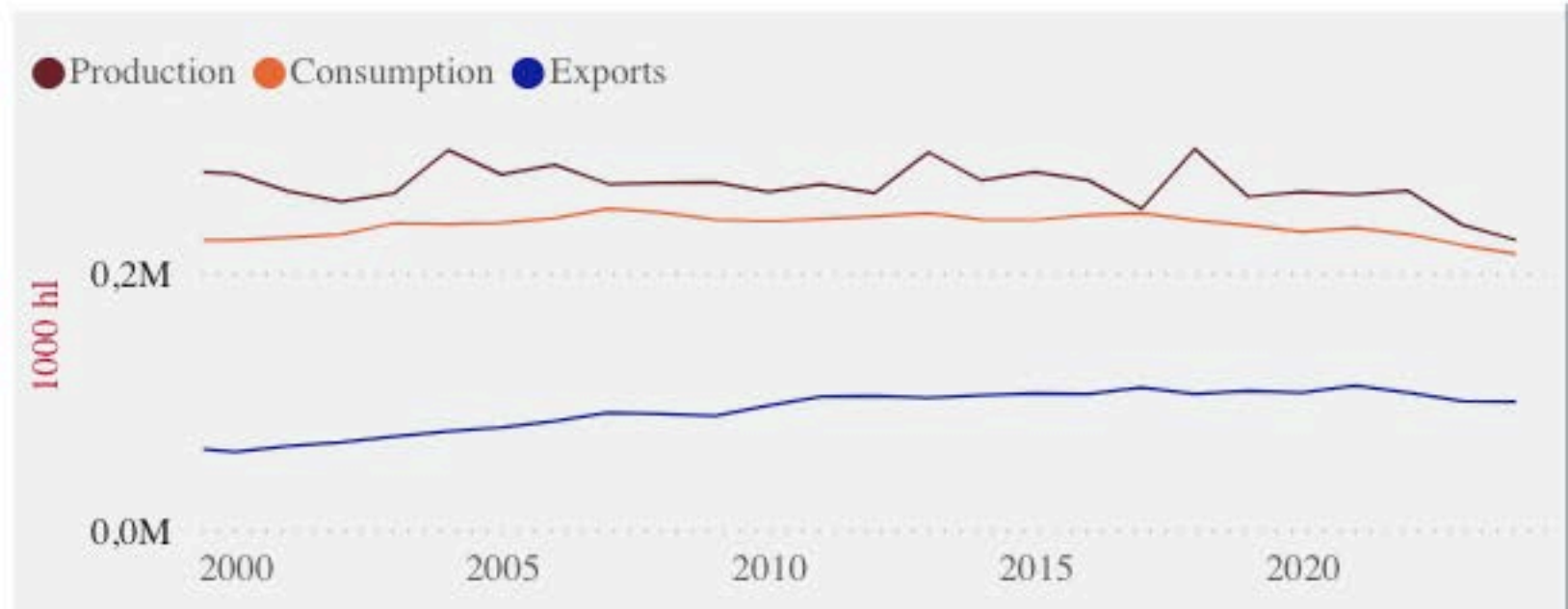
Wereldwijde wijnconsumptie 2024

Wine

1000 hl 	Value		% Var*
Production	225 579	▼	-5,2%
Consumption	214 887	▼	-3,1%
Exports	99 755	▼	-0,1%

Exports Share

44,2 %

USA
15,5%

Frankrijk
10,4%

Italië
10,4%

Duitsland
8,7%

UK
5,9%

Daling
consumptie
2016-2024
12,8%

Groeiend economisch belang van biowijnen

● **Consumptie :**

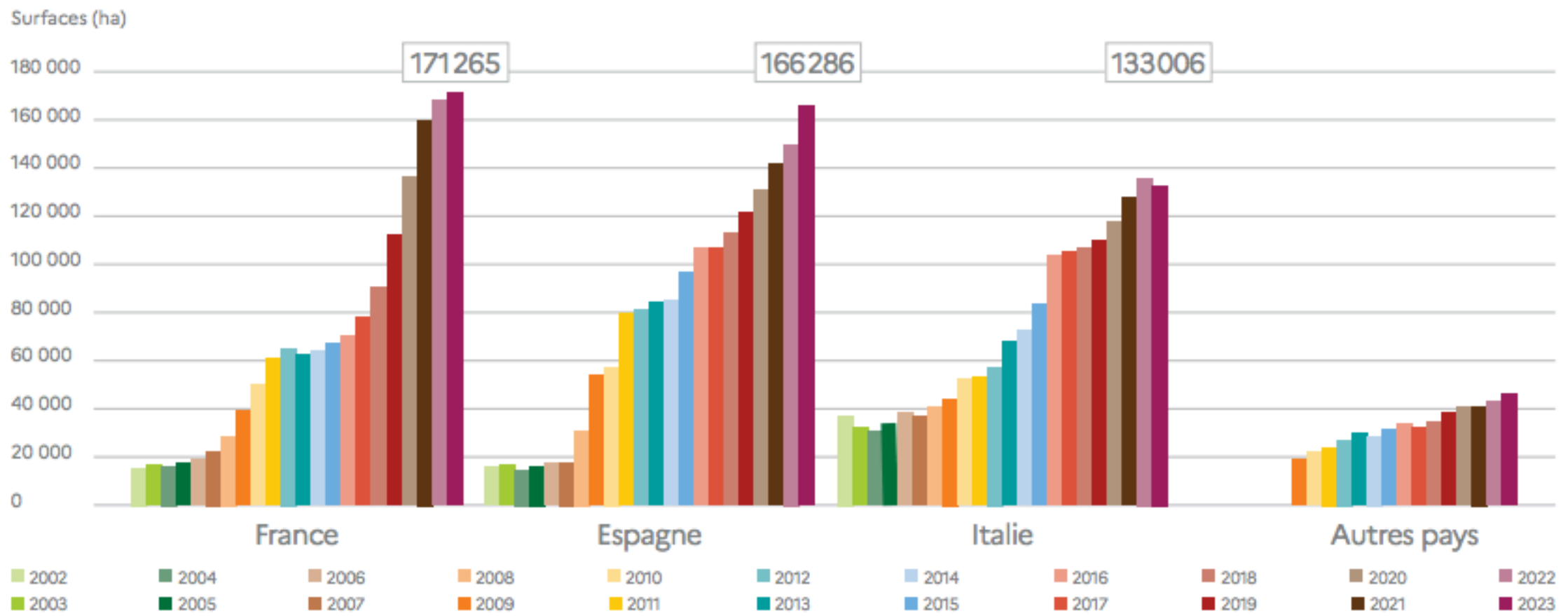
- 2018-2023 Wereldwijd stijging van 729 mio flessen tot 976 mio flessen
- Consumptie biowijnen Frankrijk, Italië, Spanje, Duitsland & USA 2018-2023
 - Rood : +48%
 - Wit : + 35%
 - Rosé + 60%
 - Mousserend : +48%

Bron:
IWSR (International Wine and Spirits Research)
bioforum.be

Europese wijnbouwers spelen in op stijgende vraag naar biowijnen

- **2023 : bio wijngaarden in de EU 515950 ha**
 - EU bio wijnbouwareaal = 90% vh wereldwijd bio wijnbouwareaal
 - Verdubbeling in opp in 10 jaar tijd
 - Frankrijk, Italië en Spanje = 91% vh EU areaal

Évolution des surfaces de vignes cultivées en bio dans les pays de l'UE

Geen level playing field...

Klimaat ...

RÉPARTITION GÉOGRAPHIQUE DES SURFACES BIO ET EN CONVERSION EN 2024

France entière - Régions - Vigne

Classement des surfaces bio et en conversion (Top 5)

1	Occitanie	55 206
2	Provence-Alpes-Côte d'Azur	34 137
3	Nouvelle-Aquitaine	30 197
4	Auvergne-Rhône-Alpes	12 376
5	Bourgogne-Franche-Comté	8 532

■ Surfaces certifiées bio

■ Surfaces en conversion

Surface bio et en conversion

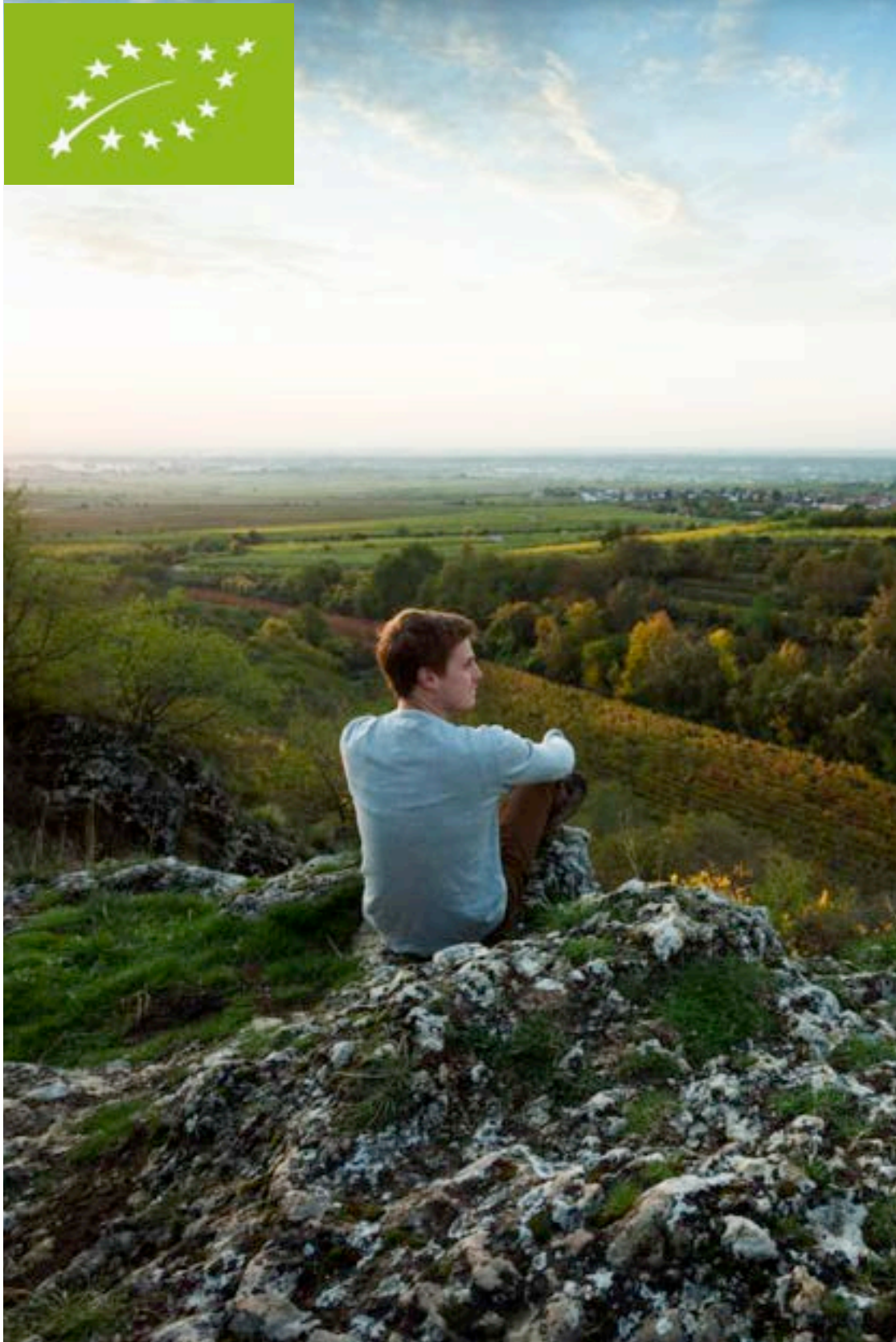
■ Moins de 9400	■ 9 400 à 18 800	■ 18 800 à 28 200
■ 28 200 à 37 600	■ 37 600 à 47 000	■ Plus de 47 000

Sources : Agence Bio / Organismes Certificateurs

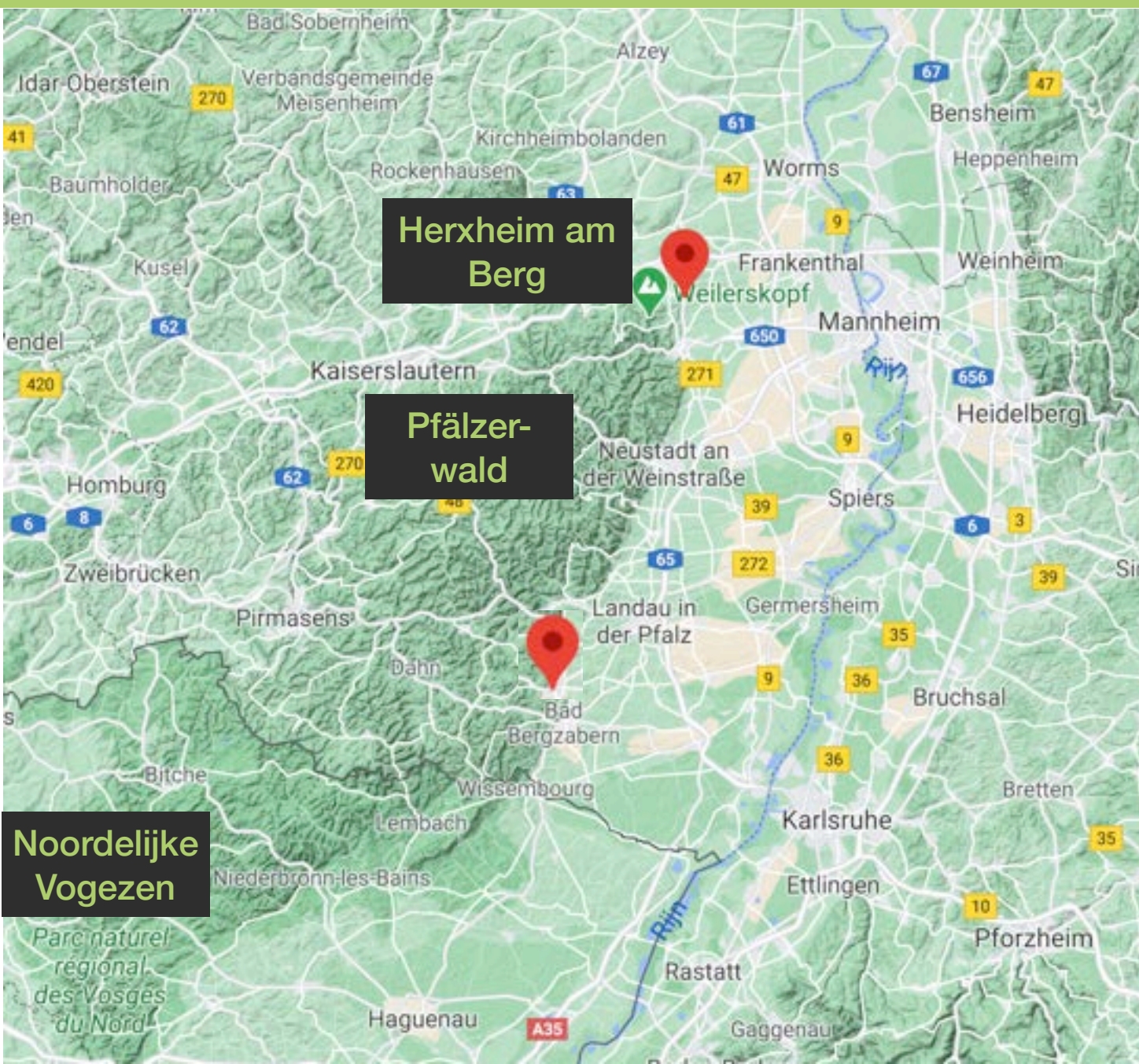
Over naar de praktijk

Maak kennis met Oliver Gabel uit Herxheim-am-Berg in wijnregio Pfalz

Anbaugebiet Pfalz: Situering

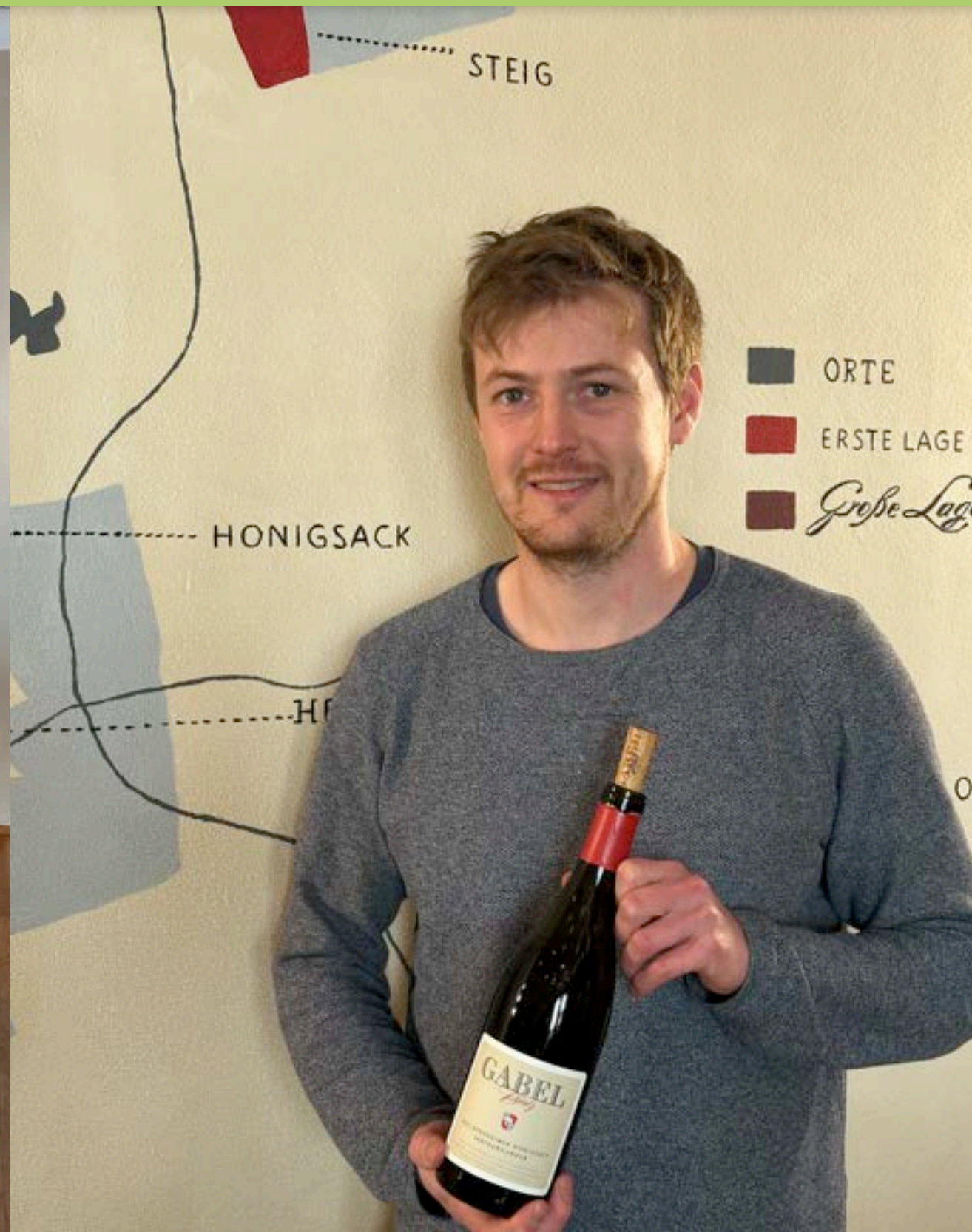

- **Rijnvallei**
- **Pfälzerwald NW**
- **Wijngaarden oriëntatie ZO**
 - +1800 uren zon/jaar
- **49° 25' NB = Champagne**
- **Bodem:**
 - mergel
 - leem
 - zand/kalksteen
 - klei
 - noorden : meer doorlatend
 - zuiden : overwegend klei
- **Riesling - Pinot Noir**
- **Pinot Blanc - Pinot Gris**

Olivier Gabel, een rijzende ster in Duitsland

Ik proefde de wijnen ter plaatse in april 2024

Een impressie van de Weinberge

Een bezoek aan de wijngaard zegt veel over de wijnbouwer

Een impressie van de Weinberge

Een bezoek aan de wijngaard zegt veel over de wijnbouwer

- biodiversiteit
- geïntegreerde landbouw

2023 RIESLING ORGANIC

Grape Variety: 100% Riesling

Origin: Pfalz

Soil: Limestone soil intermixed with loam and clay

Age of vines: 10-30 years

Tasting note: Elegant dry Riesling with yellow fruit of peach and citrus combined with floral notes. The fruits continues on the mouth with a mineral character, a vibrant acidity and lots of juiciness.

Technical information: 100% Riesling grown on limestone sites of the villages of Herxheim am Berg, Kirchheim and Bissersheim. Naturally fermentation in wooden casks which are up to 100 years old. After 5 months on lees this Riesling was bottled.

Alcoholic degree: 11,5 vol%

Total acidity: 7,2 gr/ltr.

Residual sugar: 6,3 gr/Ltr.

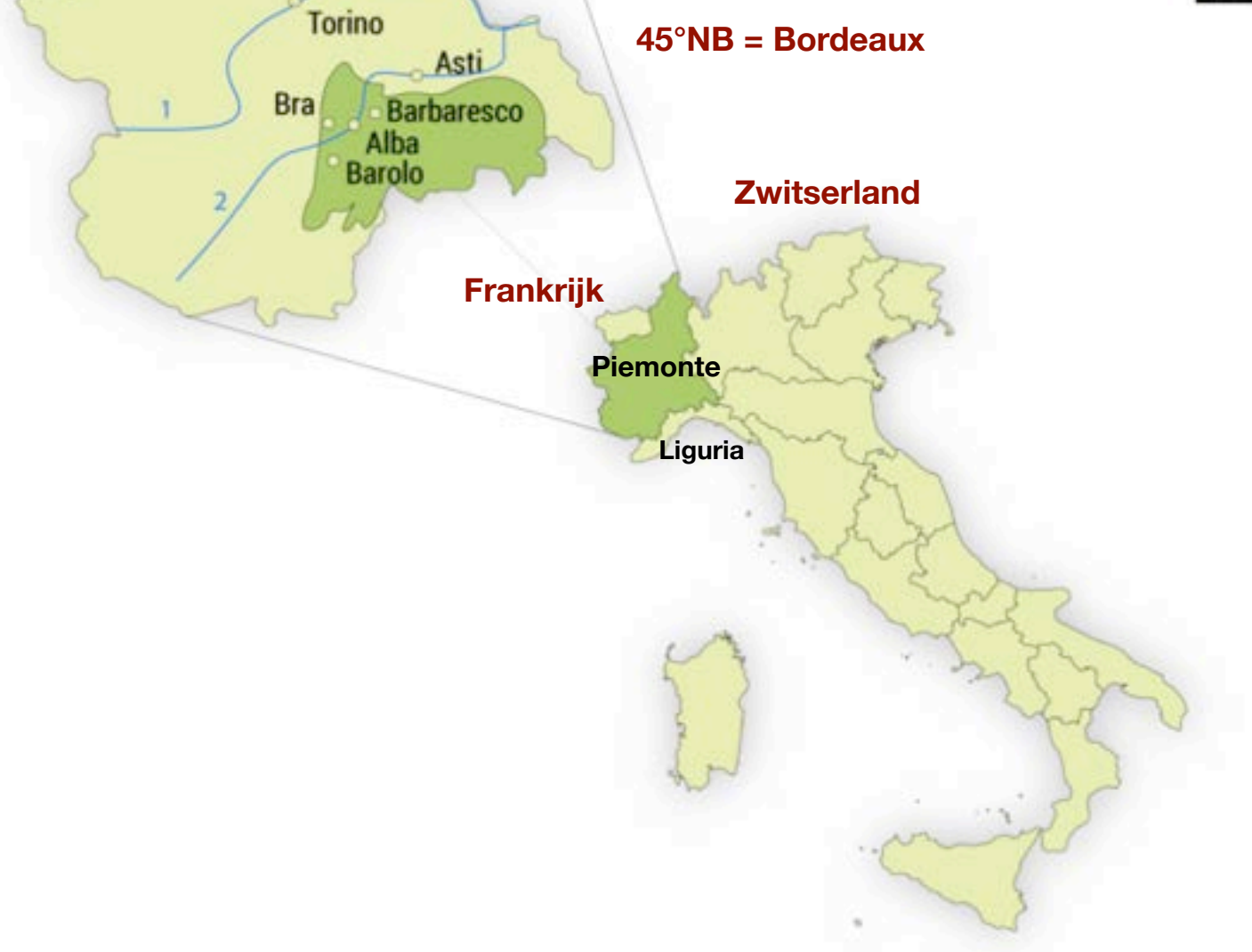

Piemonte

“aan de voet van de berg”

Monviso 3841m

45°NB = Bordeaux

Zwitserland

Frankrijk

Piemonte

Liguria

Het decor van de Langhe

La Morra

Agricola Brandini

Wijnbouwers Giovanna en Serena Bagnasco van Agricola Brandini

Agricola Brandini, een duurzaam totaalconcept

Langhe Doc Bianco “Le Coccinelle” 2022

Langhe Bianco Le Coccinelle

Zone of Origin:

La Morra

Grape varieties:

Arneis & Viognier

Vinification and Ageing:

The two varietals are pressed and vinified separately

Pressed directly with temperature control at low pressure for the duration of 2 hours.

The juice is left to settle before the fermentation starts in stainless steel, the temperature is maintained at 16/17°C.

Once alcoholic fermentation has finished the Arneis is chilled to prevent the malolactic conversion before being occasionally racked to separate the natural deposits and sediments. Meanwhile the viognier is racked into 500L French Tonneau.

In the following spring the wines are blended and filtered before bottling and remaining in our cellar for 6 months before release.

Perfume:

Intense, enveloping with notes of tropical and yellow fruit.

Taste:

Pleasantly savoury, fresh and enveloping, balanced with an aftertaste that recalls the olfactory sensations.

Colour:

Straw coloured.

Combinatie van frisse fruitige aspecten van Arneis met tropische en geelfruit aroma's van Viognier, met ziltige en frisse afdronk

Weingut Gabel

“Since 1655”

- Anno 1655 :
 - Herxheim-am-Berg
 - Caspar Gabel
- 30-jarige oorlog
 - 1618-1648
 - Economische depressie
 - Landbouw in crisis
 - Immigratie

Weingut Gabel “Since 1655”

**Oliver: 13de Gabel - generatie
Wolfgang & Rianne Gabel**

Oliver & Lena since 2014

<2014

- **Baden**
- **Bordeaux**
- **Bourgogne**
- **Zuid-Afrika**

2019

2021 STEIG WEISSBURGUNDER

Auf 21 Hektar Rebfläche stehen unsere Reben in und um das höchstgelegenste Weindorf an der Deutschen Weinstraße, die tiefgründigen, kalkhaltigen, teilweise mit Lehm und Ton vermischten Böden rund um Herxheim bieten die idealen Bedingungen zum Anbau von Burgundersorten.

Weissburgunder ist in unserem Weingut neben dem Spätburgunder unsere Fokusrebsorte und wird auf vielen Weinbergen unseres Weinguts angepflanzt. Unser Weissburgunder Steig kommt aus einem 40-jährigen Weinberg, der noch von Olivers Opa gepflanzt wurde. Die Trauben bleiben bis zur vollen reife im Weinberg und werden in verschiedenen Lesedurchgängen von unserer erfahrenen Erntemannschaft gelesen. Nach der Lese vergärt der Wein spontan in Tonneaux und im Halbstück zu einem wunderbaren Wein, der nach einem Jahr unfiltriert auf die Flasche gefüllt wird.

2021 Steig Weissburgunder: *In der Nase zeigt der Wein ein leicht nussiges Aroma, Gelbfrucht von Mirabelle, dezent Holt und etwas Orangenzeste. Im Geschmack setzen sich die Aromen perfekt durch und der Wein zeigt seine ganze Fülle, die immer durch die animierende Säure ins Gleichgewicht gebracht wird. Dieser Wein ist noch am Anfang seiner Entwicklung und ein hervorragend Essensbegleiter.*

Domaine
DE LA PALUD

Domaine de la Palud, een verhaal van Tempeliers en Provençaalse adel

- **Gebouwd door Tempeliers in 13de eeuw**
- **5 eeuwen in bezit van adellijke familie**
- **1841 eigendom van Pierre Joseph Grangeon**
- **Heden :
Vigneronne Marie-Laure Grangeon (in Orange)**

Fiche technique

	Pays	France
	Région	Rhône
	Appellation	Châteauneuf-du-Pape AOP
	Cuvée	Tradition
	Couleur	Blanc
	Millésime	2024
	Cépage	10% Bourboulenc, 30% Clairette, 50% Grenache blanc, 10% Roussanne
	Alcool	14%
	Contenance	75 cl

Description

Elaboration

Culture biologique, Vendanges manuelles, Egrappage total, Fermentation en cuve inox thermo-régulée, Pressurage, Débourage, Elevage en cuve inox thermo-régulée, Elevage partiel en fut de chêne, Sols de galets

Œil

Couleur or jaune, reflets dorés, brillante.

Nez

Fruité, minéral, arômes de fleurs, arômes d'amande, arômes de poire, arômes d'amande grillée, arômes de minéral, arômes de fruits blancs.

Bouche

Fraîche, onctueuse, notes de fleurs, notes de fruits blancs.

Température de service

Non renseigné

Potentiel de garde

De 2024 à 2028

EU-biolabel : belangrijkste vereisten

- Biologische druiventeelt
- Productieregels
- Certificering door erkende organismen
- Etiketteringsvereisten
- Volledige traceerbaarheid van wijngaard tot fles

Biologische druiventeelt

- Omschakelingsperiode van 3 jaar
- Geen pesticiden, herbiciden of kunstmest
- Enkel biologische bestrijdingsmiddelen zijn toegestaan
- Organische bemesting
- Stimuleren biodiversiteit (hagen, bodembedekking, bijenkorven,...)
- Preventieve ziektebestrijding door gebruik van koper of zwavel is binnen beperkt limieten toegestaan

Belangrijkste productieregels

- Wijn moet voldoen aan vereisten biologische productieregels EU-verordening 2018/848 en latere aanpassingen = WETTELIJK GERELEMENTEERD
- Sorbinezuur verboden (E200 natuurlijk conserveermiddel uit lijsterbessen of synthetisch geproduceerd om houdbaarheid te verlengen)
- Lagere sulfietgehaltenes :
 - Rood 100 mg/L ipv 150 mg/L
 - Wit en rosé 150 mg/L ipv 200 mg/L
 - Zoet 250 mg/l ipv 400 mg/L
 - P.M. natuurlijk sulfiet dat ontstaat tijdens gisting varieert tss 5-30 mg/L

Certificering door erkende organismen (bv. Certisys, Ecocert, Skal,...)

- Wijn moet voldoen aan vereisten biologische productieregels EU-verordening 2018/848 en latere aanpassingen = WETTELIJK GERELEMENTEERD
- Bij volledige naleving verkrijg je het biologisch certificaat
- Jaarlijkse (soms onaangekondigde) controle ter plaatse van:
 - wijngaard
 - productie & verwerking
 - Kelder
 - administratie & traceerbaarheid

Etiketteringsvereisten

- EU-biolabel moet op de fles staan
- Vermelding van de code van het controle-orgaan
- Herkomstvermelding van de druiven (EU-landbouw volstaat bv)

Opnieuw bij Oliver Gabel

Assortiment van Weingut Gabel

Gutsweine - Traditions Weine - Lagenweine

Gutsweine

Wijn met een duidelijke signatuur die het karakter van de regio weergeven. Levendig, fris en fruitig.

Traditions Weine

Wijn van klassieke druivenvariëteiten en zorgvuldig gevinifieerd in traditionele houten foeders waarvan sommige bijna 100 jaar oud.

Lagenweine

Droge wijn van handgeplukte druiven, afkomstig van één wijngaard, met bewaarpotentieel en opgevoed deels in traditionele houten foeders, deels in barriques.

2021 PINOT NOIR TRADITION (ORGANIC)

Grape Variety: 100% Pinot Noir (Dijon Clones 777, 882, 943)

Origin: Pfalz

Soil: Limestone soil intermixed with loam and clay

Age of vines: 7-25 years

Tasting note: Complex Pinot Noir with red fruit as raspberry and cherries notes combined with herbal and spicy notes. Natural fermented in open fermenters and kept for 12 months in barrique this red wine gains lot of complexity. Medium bodied red wine with a very long aftertaste and beautiful secondary aromas.

Technical information: Handpicked Pinot Noir grapes from limestone sites. Spontaneously fermented in open fermenters with partially whole bunches. After three weeks fermentation pressed and put in Barrique for 12 months. Bottled without any fining or filtration.

Alcoholic degree: 12,5 vol%

Total acidity: 6,1 gr/ltr.

Residual sugar: 0,4 gr/Ltr.

Blaufränkisch Held Lagenwein 2018

Weingut Gabel

Technische details

Land	Duitsland
Regio	Pfalz
Appelatie	Pfalz, Deutscher Qualitätswein
Inhoud	75 cl
Samenstelling/druivensoort	100% blaufränkisch aangeplant in 2005
Oogstjaar	2018
Vinificatie	Manuele oogst. Fermentatie in open vaten op de schil. 18 maanden gerijpt op barrique. De wijn wordt niet gefilterd voor het bottelen.
Alcohol	13% vol.
Serveertemperatuur	16°C
Bewaartijd	10 jaar

Agricola Brandini

De totaalbeleving

Langhe Nebbiolo Doc “Filari Corti” 2021

Technische details

Land	Italië
Regio	Piemonte
Appelatie	Langhe Nebbiolo DOC
Inhoud	75 cl
Samenstelling/druivensoort	100% nebbiolo
Oogstjaar	2021
Vinificatie	Fermentatie Inox – 12 maand rijping op houten foeders
Alcohol	13,5% vol
Serveertemperatuur	16°C
Bewaartijd	10 jaar

Langhe Nebbiolo Doc “Filari Corti” 2021

Proefanalyse van 3 sommeliers

We zien een heldere, granaatrode wijn met mooie schittering en een gemiddelde intensiteit.

We ruiken intense aroma's van rood fruit, aardbei, florale aroma's van violet en rozen.

We proeven een wijn die al imponeert in de aanzet. Met verfijnde zuren en rijpe tannines. We proeven complexe aroma's van rood fruit, kersen en verse kruiden en een lange afdronk.

Conclusie

Een complexe pittige wijn, gemaakt van *nebbiolo*. Perfect op dronk, die zeker nog zal evolueren en met bewaarpotentieel. Serveer op 16 °C.

Langhe Nebbiolo Doc “Filari Corti” 2021

Welk gerecht bij welke wijn? Suggesties voor foodpairing

Wijndegustatie

Deze wijn proef je op zijn best met tagliata van rundsvlees, rucola en parmezaanse kaas.

Gerecht

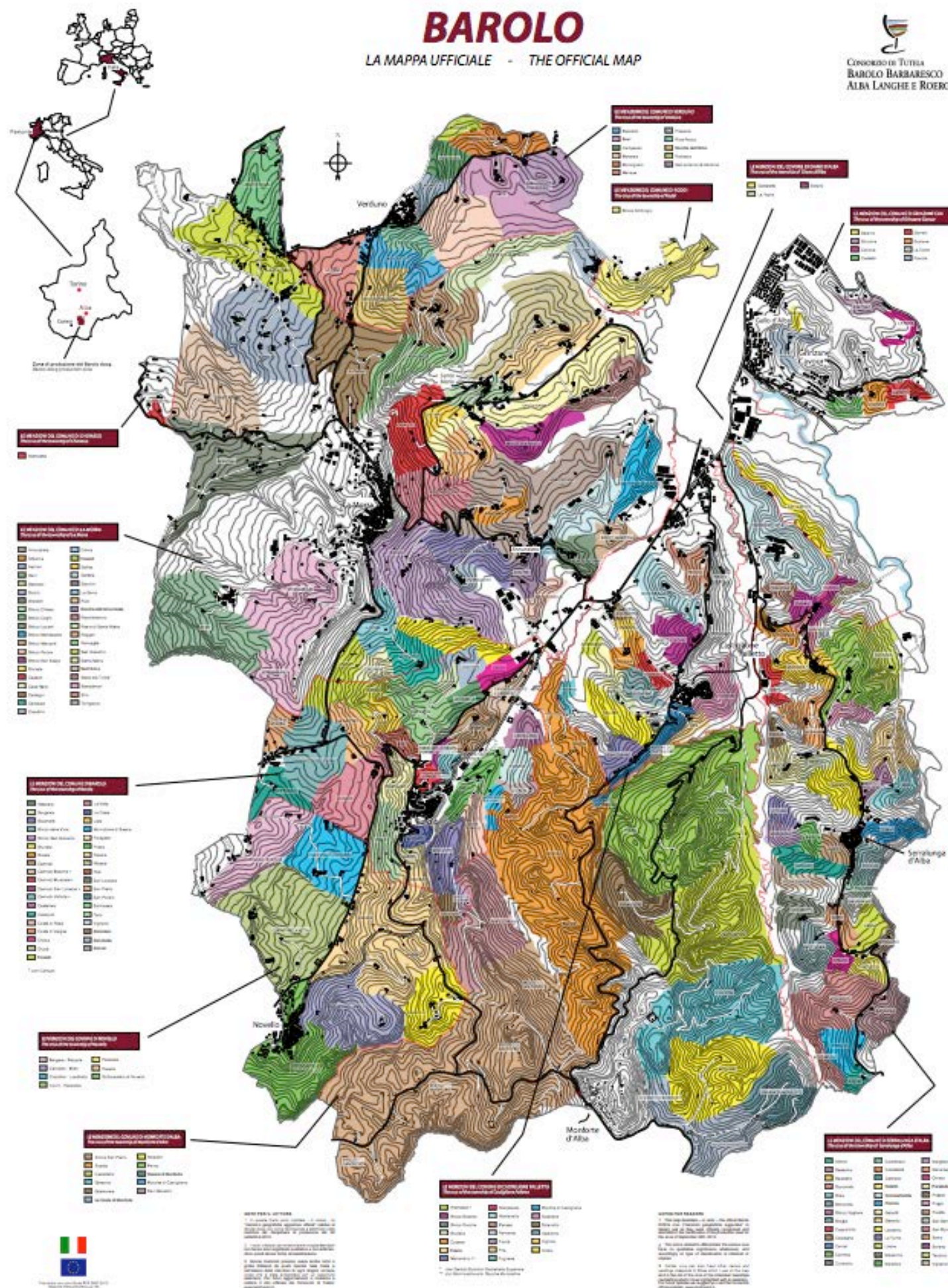
Serveer bij rundvlees, lam, wild en mediterrane gerechten.
Bij voorkeur gestoofd, gebakken of gegrild.

Barolo, pronkstuk van de Italiaanse wijncultuur.

Barolo wijnregio

- ## 11 Gemeenten die tot de appellatie behoren:
- Monforte D'Alba
 - Novello
 - Barolo
 - La Morra
 - Cherasco
 - Verduno
 - Roddi
 - Diano D'Alba
 - Grinzane Cavour
 - Serralunga D'Alba
 - Castiglione Falletto

Barolo DOCG & MGA's

Wat leer je uit het etiket?

- Barolo : gemaakt uit nebbiolo druiven afkomstig uit de 11 gemeenten die tot de appellatie behoren
- Barolo + gemeente : gemaakt uit nebbiolo druiven afkomstig uit 1 gemeente die tot de appellatie behoort. Vb Barolo di commune di La Morra
- Barolo + naam MGA : gemaakt uit nebbiolo druiven afkomstig uit 1 cru wijngaard (Menzione Geografiche Aggiuntive). Vb Brandini, Annunziata,...)

Wanneer Barolo?

Voorwaarden

- Gemaakt uit 100% nebbiolo druiven afkomstig uit de 11 gemeenten die tot de appellatie behoren
- Maximale productie per ha : 54hl (7200 flessen)
- Minimale rijping : 38 maanden, waarvan 18 maanden in kleine of grote eikenhouten vaten
- Indien vermelding Riserva : minimum 60 maanden rijping.
- Minimum alcohol% : 13%

Barolo Del Comune Di La Morra 2018 Docg Agricola Brandini

Technische details

Land	Italië
Regio	Piemonte
Appelatie	Barolo DOCG
Inhoud	75 cl
Samenstelling/druivensoort	100% Nebbiolo
Oogstjaar	2017
Vinificatie	Fermentatie inox en 3 weken schilmaceratie. 24 maanden rijping op grote eiken vaten en vervolgens 6 tot 8 maanden flesrijping.
Alcohol	14% vol
Serveertemperatuur	16°C
Bewaartijd	10 jaar

Barolo Del Comune Di La Morra 2018 Docg Agricola Brandini

Proefanalyse van 3 sommeliers

We zien een robijnrode wijn met felle schittering.

We ruiken intense aroma's van viooltjes, bosaardbeien, kersen, verse kruiden, tijm, ceder.

We proeven een volle wijn in de aanzet, met een flinke dosis versmolten tannines. De smaak van rood fruit van bosaardbeien en rijpe krieken is prominent aanwezig. De kruidige aroma's die we konden ruiken, ervaren we ook bij het proeven.

Barolo Del Comune Di La Morra 2018 Docg Agricola Brandini

Welk gerecht bij welke wijn? Suggesties voor foodpairing

Wijndegustatie

Deze wijn proef je op zijn best met gebakken filet van hertenkalf, savooikool en knolselderpuree. Of voor de vegetariërs onder ons, een pasta met een assortiment van paddestoelen, look en afgewerkt met geraspte parmezaanse kaas zal jullie zeker kunnen bekoren.

Gerecht

Serveer bij pasta, lamsvlees, rundvlees en wild.
Bij voorkeur gebakken of gegrild.

Duurzame wijnbouwers?

Wettelijke criteria : In de wijngaard & bij de productie (bio- of biodynamisch gecertificeerd)

Wettelijk gereguleerd
en gecontroleerd.

vb:

- geen pesticiden
- geen kunstmest
- tot -40% minder sulfiet

Wettelijk gereguleerd
en gecontroleerd.

- Filosofie Rudolf Steiner
- Wijnbouwer één met natuur en kosmos
- Biodynamische preparaten
- Nog lager sulfietgehalte

Duurzame wijnbouwers?

Niet wettelijk geregementeerde criteria

Viticulture raisonnée

Certification Terra Vitis

Terra Vitis est un réseau de plusieurs centaines de vignerons qui s'est créé dans le beaujolais il y a une quinzaine d'années et qui favorise une viticulture raisonnée.

Cette viticulture préconise de privilégier les solutions naturelles mais autorise toutefois le traitement chimique de la vigne contre les maladies et certains organismes aux effets dévastateurs si nécessaire.

Le recours aux produits de l'agriculture conventionnelle n'est pas interdit, mais seulement encadré.

Certification Haute Valeur Environnementale (HVE)

La certification « Haute Valeur Environnementale » (HVE), est issue du Grenelle de l'Environnement. L'utilisation des traitements et méthodes conventionnelles (pesticides, fongicides, produits chimiques, OGM, etc...) n'est pas proscrit dans les vignes, mais elle est limitée.

La certification HVE repose prioritairement sur les performances environnementales en matière de protection de la biodiversité, raisonnement phytosanitaire, gestion de la fertilisation.

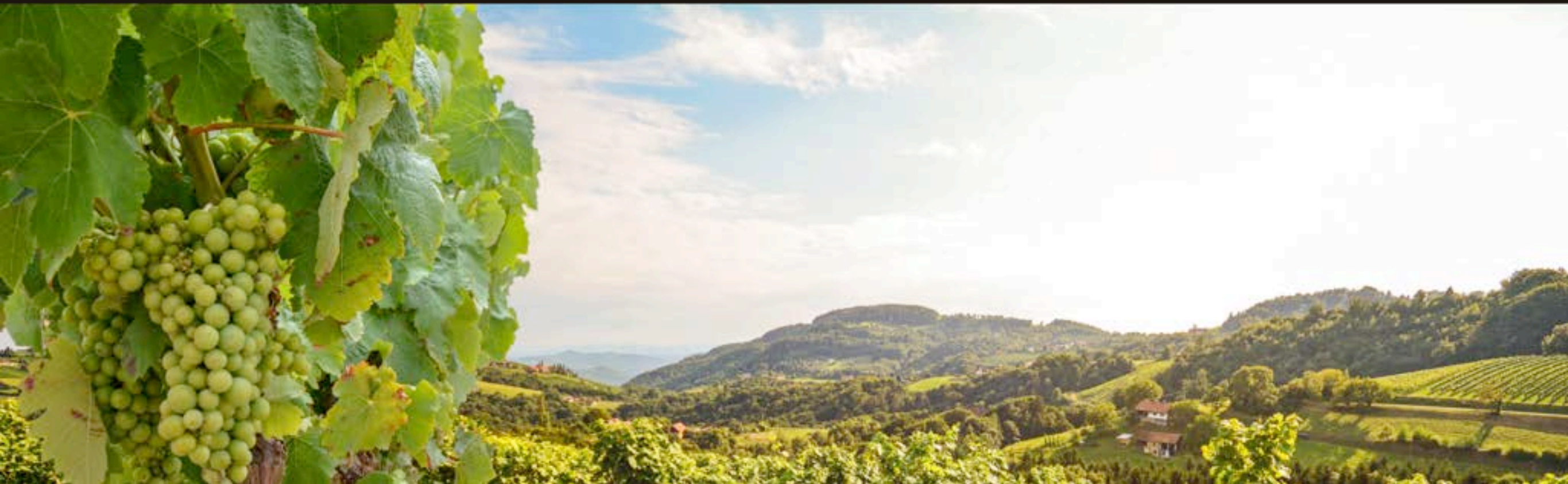
Concrètement, ce label permet de reconnaître les vignerons qui utilisent des méthodes conventionnelles mais en limitent les impacts sur l'environnement selon le référentiel réglementaire.

Biowijnen een duurzaam succesverhaal?

DUURZAAM
WIJNDRINKEN.BE

Dank voor jullie aanwezigheid.

Meer weten over de wijnbouwers van deze avond?

duurzaamwijndrinken.be

Volg mij via Facebook: @duurzaamwijndrinken.be